

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 3 februari 2015

65/2015

Försvarsministeriets förordning

om besiktning av och tillsyn över trafikdugligheten hos militärfordon inom försvarsmakten

Utfärdad i Helsingfors den 30 januari 2015

I enlighet med försvarsministeriets beslut föreskrivs med stöd av 2 § i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013), 1 § 5 mom. i fordonslagen (1090/2002) och 7 c § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), av dem 1 § 5 mom. i fordonslagen sådant det lyder i lag 1042/2014 och 7 c § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen sådant det lyder i lag 1095/2014:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Vid försvarsmaktens periodiska besiktning iakttas statsrådets förordning om tillsyn över trafikdugligheten hos fordon som används i trafik (1245/2002) nedan *tillsynsförordningen*, om inte något annat bestäms i denna förordning.

2 §

Myndigheter och beslutanderätt

Huvudstaben leder och övervakar besiktningen av och tillsynen över trafikdugligheten hos militärfordon inom försvarsmakten.

Vid övervakningen bistås huvudstaben av fordonsinspektörer.

Huvudstaben beslutar om de truppförband vid vilka besiktningar och årsinspektioner av militärfordon får göras.

2 kap.

Fordonsinspektörer och fordonsinspektörer som utför årsinspektioner

3 §

Inspektionsrätt

Rätt att inspektera fordon beviljas för besiktning av ett eller flera besiktningsslag enligt följande:

- 1) periodisk besiktning,
 - 2) registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning,
 - 3) omfattande kontroll av bromsarna på tunga fordon,
 - 4) periodisk besiktning av banddrivna pansarfordon,
 - 5) godkännande av de fordon inom försvarsmakten som används för transport av farliga ämnen (*försvarsmaktens TFA-godkännande*) och besiktning av försvarsmaktens fordon som används för transport av farliga ämnen (*försvarsmaktens TFA-besiktning*).
- Rätten att inspektera fordon omfattar alltid

minst ett av de besiktningsslag som avses i 1 mom. 1, 2 eller 4 punkten.

En fordonsinspektör som utför årsinspektioner beviljas rätt att utföra årsinspektioner enligt 24 §.

4 §

Kompetenskrav

En förutsättning för beviljande av rätt att inspektera fordon är grundutbildning enligt lagen om fordonsbesiktningsverksamhet samt det att sökanden slutfört en utbildningsperiod som motsvarar det besiktningsslag som ingår i inspektörsutbildning enligt denna förordning.

En förutsättning för beviljande av rätt att utföra årsinspektioner är en institutofficers-examen inom transport- eller pansarfordonssektorn eller underofficersstudier på allmän nivå i en bransch som lämpar sig för inspektionsverksamhet eller en montörutbildning som lämpar sig för inspektionsverksamhet samt det att sökanden slutfört utbildningsperioden i årsinspektioner enligt denna förordning.

Utöver de krav som anges i 1 mom. förutsätts av en fordonsinspektör att han eller hon har minst försvarsmaktens körkort i kategori BECE och av en fordonsinspektör som utför periodiska besiktningar dessutom en vid försvarsmakten beviljad körrätt i fråga om det fordon som ska besiktas.

Om rätten att utföra inspektioner gäller endast pansarfordon eller årsinspektioner, förutsätts utöver kraven enligt 1 och 2 mom. försvarsmaktens körkort i kategori BC samt vid försvarsmakten beviljad körrätt i fråga om det fordon som ska besiktas eller inspekteras.

5 §

Beviljande av rätt att utföra inspektion

Rätt att inspektera fordon och rätt att utföra årsinspektioner beviljas på ansökan av huvudstaben.

6 §

Giltighet för rätten att utföra inspektioner

Rätten att inspektera fordon och rätten att utföra årsinspektioner gäller till dess tjänstgöringstiden löper ut.

Rätten att inspektera fordon ska dras in, om fordonsinspektören inte har deltagit i fortbildning enligt denna förordning.

Rätten att inspektera fordon kan återställas, om personen före följande möjliga fortbildning visar att han eller hon har de kunskaper och färdigheter som behandlas vid fortbildning enligt 2 mom.

7 §

Vidareutbildning för fordonsinspektörer och utbildning för årsinspektion som ordnas vid försvarsmakten

Utbildning för fordonsbesiktningsverksamhet och för inspektion av fordon ges på försvarsmaktens fordonsinspektionskurs i enlighet med en undervisningsplan som har godkänts av den som beviljar inspektionsrätt. Utbildningsperioderna och den minimitid de omfattar är i fråga om

- 1) periodisk besiktning 40 lektioner,
- 2) registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning 16 lektioner,
- 3) omfattande kontroll av bromsarna på tunga fordon 21 lektioner,
- 4) beviljande av försvarsmaktens TFÄ-godkännande och försvarsmaktens TFÄ-besiktning 16 lektioner,
- 5) årsinspektion 24 lektioner.

Den period som avses i 1 mom. 1 punkten ska ordnas separat för banddrivna pansarvagnar och för andra fordon.

8 §

Förutsättningarna för antagande av fordonsinspektörer till vidareutbildning och utbildning för årsinspektioner

Till besiktnings- och bromskontrollutbildning får den antas som har genomgått grundutbildning för besiktare och som har minst ett års erfarenhet av användning och underhåll

av tunga fordon eller sådan rätt att utföra årsinspektioner som varit i kraft i minst två år.

Till försvarsmaktens TFÄ-besiktningsutbildning får den antas som har minst ett års erfarenhet av försvarsmaktens periodiska besiktningar.

Till utbildning för årsinspektioner får den antas som har utbildning enligt 4 § 2 mom. och som har minst fem års erfarenhet av användning och underhåll av fordonsparken.

9 §

Fortbildning

Den som beviljar inspektionsrätt ska årligen ordna fortbildning i besiktning, TFÄ-besiktning och årsinspektion för att inspektörernas yrkesskicklighet ska kunna upprätthållas.

10 §

Hur allmän utbildning får tillgodoräknas

Den vidareutbildning som avses i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013) beaktas enligt följande:

1) utbildning i periodisk besiktning av lätta fordon ersätter

a) det krav på erfarenhet som avses i 8 § 1 mom., och

b) 10 lektioner av utbildningen enligt 7 § 1 mom. 1 punkten i fråga om andra än banddrivna pansarfordon,

2) utbildning i periodisk besiktning av tunga fordon ersätter

a) det krav på erfarenhet som avses i 8 § 1 mom. och

b) 25 lektioner av utbildningen enligt 7 § 1 mom. 1 punkten i fråga om andra än banddrivna pansarfordon,

3) specialutbildning i omfattande kontroll av bromsarna på tunga fordon ersätter utbildning enligt 7 § 1 mom. 3 punkten.

Den specialutbildning som krävs av personer som beviljar TFÄ-godkännanden och gör TFÄ-besiktningar och som avses i 7 c § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), ersätter 10 lektioner av den utbildning som avses i 7 § 1 mom. 4 punkten i denna förordning.

11 §

Antecknande av rätt att utföra inspektion

Fordonsinspektörsrätten och rättigheterna för den fordonsinspektör som utför årsinspektioner ska föras in i registret över körrätt inom försvarsmakten.

En fordonsinspektör ges ett med försvarsmaktens emblem försett kort, av vilket också framgår beviljade inspektionsrättigheter, innehavarens namn samt personbeteckning. Huvudstaben beslutar om de krav som gäller kortet samt om övriga uppgifter som ska finnas på det

Det kort som ges en fordonsinspektör ska medföras när en inspektion utförs och dessutom ska fordonsinspektören på begäran visa upp försvarsmaktens identitetshandling.

3 kap.

Besiktningsverksamhet

12 §

Besiktning av militärfordon inom försvarsmakten

En fordonsinspektör får inte besikta ett fordon, vars underhåll eller användning inspektören har ansvarat för efter föregående besiktning. En fordonsinspektör får inte besikta ett fordon, om inspektören kommer att ha ansvar för fordonets underhåll eller användning under den tid som den besiktning som ska utföras är giltig och inspektören är medveten om detta.

13 §

Besiktningsställets lokaler och besiktningsanordningar

Besiktningsställets lokaler ska vara sådana att besiktningarna kan utföras i dem på ett ändamålsenligt sätt och oberoende av vädret. I samband med besiktningen ska det vara möjligt att göra en provkörning.

På besiktningsstället ska åtminstone följande anordningar finnas:

1) vid ett besiktningsställe för tunga fordon samt special- och pansarfordon på hjul

a) en bromsdynamometer samt nödvändiga mätare för kontroll av tryckluftsbrömsar och mätutrustning som är baserad på automatisk databehandling,

b) mätanordningar för avgasutsläpp,

c) en fordonslyft eller inspektionsgrop med avbärarlyft,

d) kontrollinstrument på stativ för justering av körljusen och mätning av ljusstyrkan,

e) en våg för mätning av axel- eller boggi-massa,

f) en kontrollanordning för elkontakten på dragfordon och släpvagn,

g) utrustning för kontroll av dragkoppling och dragkrok,

h) behövliga fordonsspecifika kontrollanordningar.

2) vid ett besiktningställe för andra fordon än de som avses i 1 punkten de anordningar som nämns i underpunkterna b, d, f och h i nämnda punkt och den utrustning som behövs för kontroll av påskjutsbromssystemet.

På ställen där årsinspektioner utförs ska det finnas sådana anordningar som behövs för inspektion av fordon.

Huvudstaben kan besluta att besiktning eller årsinspektion av särskilda skäl får utföras någon annanstans än vid de besiktningställen som avses ovan. En förutsättning är att lokalerna och anordningarna motsvarar kraven i denna förordning i den omfattning som besiktningen eller inspektionen förutsätter.

14 §

Handlingar som ska förvaras på besiktningstället

Protokoll över service och inspektion av de besiktningsskyltar som används vid besiktningarna ska förvaras på besiktningstället.

4 kap.

Periodisk besiktning

15 §

Skyldighet att utföra periodisk besiktning och tidpunkt för besiktningen

Vid periodisk besiktning som utförs av försvarsmakten besiktas

1) specialfordon och deras släpvagnar,

2) fordon, vars

a) bredd överstiger 260 centimeter,

b) massavärde överstiger det allmänt tillåtna massavärdet, eller

c) bromsar inte kan kontrolleras i en bromstestningsanordning utan att fordonets komponenter plockas i sär,

3) fordon utomlands på uppdrag enligt lagen om militär krishantering (211/2006),

4) militärfordon som avses i 2 § 1 mom. 1, 2 och 7 punkten i försvarsministeriets förordning om militärfordon (180/2006),

5) sådana bromsförsedda fordon som avses i 2 § 1 mom. 3 och 4 punkten i försvarsministeriets förordning om militärfordon samt bromsförsedda släpanordningar,

6) i militärfordonsregistret införda terrängfordon på hjul (*terrängfordon*) och deras släpvagnar.

I samband med en registrerings-, ändrings- eller kopplingsbesiktning som utförs av försvarsmakten får en periodisk besiktning utföras också på andra militärfordon än de som nämns i 1 mom. och har införts i militärfordonsregistret.

Vid en periodisk besiktning som utförs av försvarsmakten får även en bil i kategori N₂G och N₃G (*terränglastbil*) som har införts i militärfordonsregistret besiktas, om en periodisk besiktning samtidigt utförs av ett sådant släpfordon som dras av denna bil och som avses i denna paragraf.

Huvudstaben kan i ett undantagsfall bevilja tillstånd för besiktning av terränglastbilar vid försvarsmakten. En förutsättning är att det på grund av trafiksäkerheten, miljöomständigheter eller någon annan motiverande orsak är oändamålsenligt att flytta fordonet till besiktningstället för besiktning.

De fordon som avses i 1 mom. 2 punkten kan genomgå periodisk besiktning också på ett besiktningställe enligt lagen om fordonsbesiktningsskyldighet. Vid besiktningen ska då i fråga om ett sådant fordon som avses i underpunkt 2 c i nämnda punkt visas upp ett sådant intyg över att bromsarna har kontrollerats som avses i 17 § 3 mom. i tillsynsförordningen.

De fordon som avses i 1 mom. ska genomgå periodisk besiktning första gången senast ett år efter det datum då fordonet tagits i

bruk och därefter årligen senast den dag som motsvarar dagen för ibruktagandet och tidigast sex månader före den sista besiktningdagen.

16 §

Innehållet i den periodiska besiktningen

Periodisk besiktning av ett pansar- och specialfordon innehåller de åtgärder som i tillsynsförordningen anges i fråga om besiktning av en bil samt periodisk besiktning av en motorcykel och ett terrängfordon de åtgärder som i tillsynsförordningen anges i fråga om besiktning av en fyrhjulig, om inte något annat föreskrivs nedan.

Periodisk besiktning av en släpanordning innehåller samma åtgärder som besiktningen av en släpvagn med motsvarande totalmassa.

På ett terrängfordons släpvagn ska åtminstone dragstång och dragkoppling, axlar och hjul samt ljus och reflektorer kontrolleras.

Vid en periodisk besiktning ska i fråga om ett oregistrerat släpfordon också uppgifterna i kontrollkortet enligt 2 § 6 punkten i försvarsministeriets förordning om registrering av militärfordon (743/2009) kontrolleras.

17 §

Kontroll av bromsar

Fordonets komponenter ska plockas isär för kontroll av bromsarna, om bromsarna inte annars kan granskas i en bromstestningsanordning. Det intyg som avses i 15 § 5 mom. får då inte vara äldre än 6 månader. Intyget godkänns också vid en kontroll av påskjutsbromssystemet.

Den fordonsinspektör som utför besiktningen kan kräva att fordonet ska genomgå bromskontroll lastat på det sätt som inspektören bestämmer, om det finns särskilda skäl för detta.

18 §

Kontroll av avgasutsläpp

Gränsvärdet för terrängbilar och specialbilar med ottomotor är i fråga om kolmonoxid i avgasutsläpp vid tomgång 4,5 procent och

gränsvärdet för kolväte 1 500 miljondelar, om bilen har tagits i bruk tidigast den 1 januari 1978 och senast den 31 december 1996.

Gränsvärdet för terränglastbilar och specialbilar med insugningsdieselmotor är i fråga om avgasutsläpp 7,0 boschenheter, om bilen har tagits i bruk tidigast den 1 januari 1980 och senast den 31 december 1991.

Om tillverkaren eller importören av en dieseldriven terränglastbil och specialbil, som har tagits i bruk efter år 1991, vid typgodkännandet inte har uppgett gränsvärdet för rökbildning för den motor som används i fordonet, är gränsvärdet för absorptionskoefficienten för en insugningsdieselmotor 5,0 m⁻¹.

Kontroll av avgasutsläpp utförs inte på pansar- och specialfordon, terrängfordon eller motorcyklar.

19 §

Meddelande av körförbud vid periodisk besiktning

Fordon enligt 18 § 3 mom. anses orsaka sådan betydande olägenhet för miljön som avses i 56 § 1 mom. i fordonslagen (1090/2002), om dess absorptionskoefficient överskrider 6,0 m⁻¹.

Ett körförbud som fordonsinspektören har meddelat kan påvisas också med någon annan märkning som fästs på fordonet än ett klistermärke.

20 §

Anteckningar om periodisk besiktning

På registerkortet för ett fordon som införts i militärfordonsregistret antecknas de uppgifter om periodisk besiktning som anges i 15 § 1 mom. i tillsynsförordningen. Anteckningarna om ett oregistrerat släpfordon ska göras på fordonets kontrollkort.

21 §

De uppgifter om periodisk besiktning som ska införas i registret

I fråga om periodisk besiktning ska i militärfordonsregistret införas uppgifter om godkännande, underkännande eller körförbud.

22 §

Användning av obesiktade fordon vid beredskapsövningar

Vid beredskapsövningar som ska verkställas genom beslut av huvudstaben, kommandören för en försvarsgren eller chefen för Försvarsmaktens logistikverk får ett sådant militärfordon användas som saknar en giltig periodisk besiktning, om fordonet har stått i lager från och med den senaste periodiska besiktningen.

När fordonet tas i användning ska det säkerställas att fordonets bromsar, styrning och belysning fungerar.

23 §

Förhindrande av användningen av ett fordon som är obesiktat eller inte är i skick

En fordonsinspektör kan förhindra användningen av ett militärfordon genom att vidta sådana åtgärder som avses i 84 § 1 mom. i fordonslagen, om förutsättningarna för att meddela körförbud uppfylls. Fordonsinspektören kan dock meddela ett skriftligt tillstånd att föra fordonet till en bestämd plats för att repareras eller besiktas. Körförbudet ska föras in i militärfordonsregistret.

Om en brist i ett fordon inte medför omedelbar fara för trafiksäkerheten eller betydande olägenhet för miljön, kan fordonsinspektören utan att hindra användningen av fordonet bestämma en tid inom vilken bristen ska avhjälpas.

Helsingfors den 30 januari 2015

Försvarsminister *Carl Haglund*

24 §

Årsinspektion

På andra militärfordon än de som avses i 15 § och omfattas av allmän besiktningsskyldighet utförs en årsinspektion för att den trafikduglighet som avses i 9 § i fordonslagen ska säkerställas. Huvudstaben kan dock besluta att någon årsinspektion inte utförs, om det till följd av fordonets enkla konstruktion på något annat sätt kan säkerställas att fordonet är trafikdugligt.

5 kap.

Ikraftträdande

25 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 9 februari 2015. Förordningens 9 § träder dock i kraft först den 1 januari 2016.

Genom denna förordning upphävs försvarsministeriets förordning om tillsyn över trafikdugligheten hos vissa militärfordon som används i trafik (744/2009).

En bil- och pansarinspektörsrätt som beviljats innan denna förordning trädde i kraft gäller på de villkor som anges i 6 § på det sätt som den har beviljats.

En periodisk besiktning eller årsinspektion som har utförts innan denna förordning trädde i kraft gäller i enlighet med besiktning- eller inspektionsbeslutet.

Föredragande Kosti Honkanen